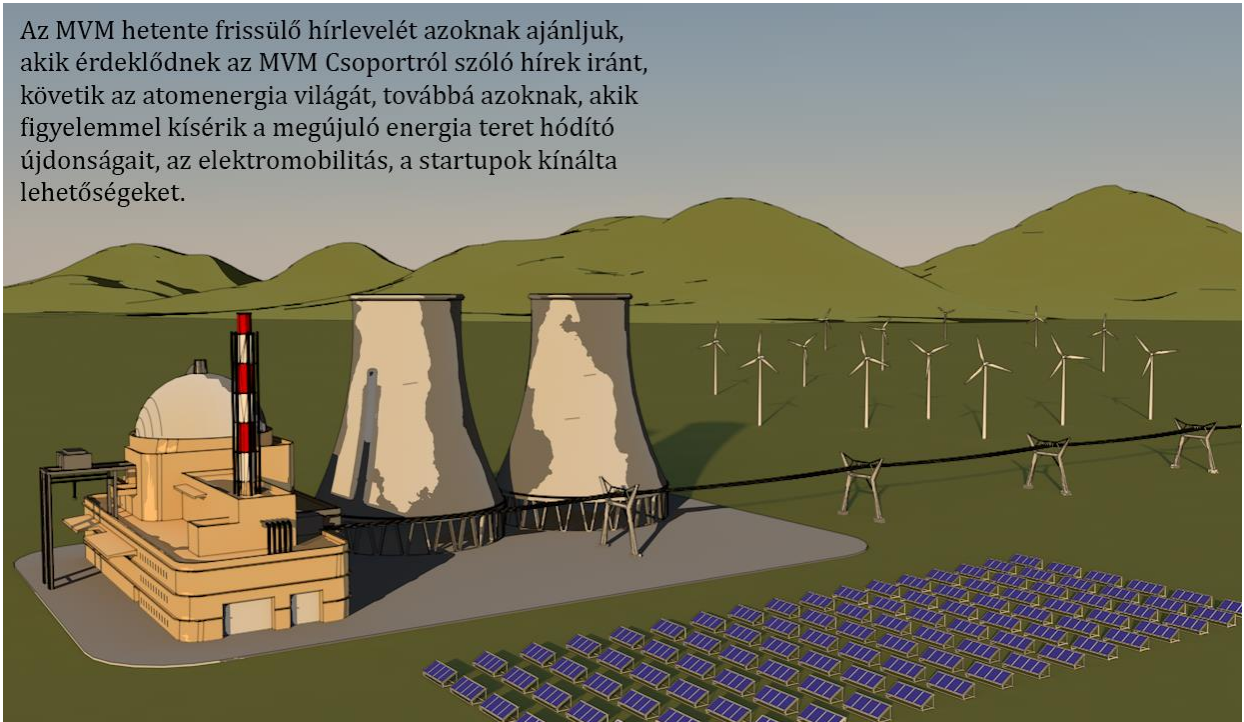

Iparági hírek heti összefoglalója

Az MVM hetente frissülő hírlevelét azoknak ajánljuk, akik érdeklődnek az MVM Csoportról szóló hírek iránt, követik az atomenergia világát, továbbá azoknak, akik figyelemmel kísérik a megújuló energia teret hódító újdonságait, az elektromobilitás, a startupok kínálta lehetőségeket.

*Összeállította: László Judit
újságíró-szerkesztő
Nyitólap: Szarvas Zoltán*

Tartalom

Hírek az MVM Csoportról	3
Négy beszállítást terveznek idén az atomerőműből a KKÁT-ba	3
Sikerrel zárult a magyar kutatók cirkóniumprojektje	4
Jobban csökkent az áramfogyasztás a szezonálisan várhatónál	5
A folyamatos energiaellátáshoz sokak áldozatvállalására van szükség	6
MAVIR.....	6
MVM Paksi Atomerőmű Zrt.	7
NKM.....	7
A paksi bővítés hírei	8
Paks II. Kompetencia Központ a Dunaújvárosi Egyetemen.....	8
Jól vizsgázott a Paks II. Zrt. új informatikai rendszere	9
Alternatív energia	10
Soha nem volt akkora napenergia-termelés itthon, mint április elején.....	10
Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia: az autógyártók is elkötelezettek.....	11
A hazai energiaszektor hírei.....	12
Fontos zöldcél a sok lábon állás	12
A távfűtéses lakásban élők új pályázatra számíthatnak	14
Okosodik a költségmegosztás	14
101 embert elbocsátanak az amerikaiak Tiszaújvárosban.....	16
A Nemzeti Közművek gázhálózatát érintő megbízásokat nyert el az Opus Global érdekeltsége..	17
Három vízturbinát szállított a Ganz EEG Kft. egy dél-országi vízerőmű számára	18
Külföldi energiaszektor	19
A Belorusz Atomerőmű átadásra váró 1. blokkjában sikerrel vizsgáztak a biztonságvédelmi rendszerek.....	19
Egyéb.....	20
Magyarországon nem emelkedett a háttérsugárzás a Csernobil melletti erdőtüz miatt	20
Koronavírus-járvány	21
Online tartják meg a régió legnagyobb energetikai versenyének magyar döntőjét.....	21

Hírek az MVM Csoportról

Négy beszállítást terveznek idén az atomerőműből a KKÁT-ba

2020. április 3.

(fotó: telepaks.net)

A paksi atomerőműből ebben az évben négy beszállítást terveznek a Kiegészített Kazetták Átmeneti Tárolójába (KKÁT). A létesítményben átállnak a negyedéves karbantartásról a félévesre. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Nonprofit Kft. honlapján megjelenteket a telepaks.net ismertette. A KKÁT üzemvezetője, Bara László összefoglalója szerint tavaly a létesítményt biztonságosan üzemeltették, a kiegészített fűtőelemek betárolása problémamentes volt. Idén változott a karbantartás rendje, mostantól nem negyedévente, hanem félévenként végzik el a munkát. Az elmúlt tíz év alatt, amióta az úgynevezett öregedéskezelési program folyik, összegyűlt annyi adat, hogy pontosan tudni lehet, mikor melyik alkatrészt, berendezést kell javítani, cserélni. Az átszervezéssel munkaerőt, időt, pénzt lehet megtakarítani. Jelenleg két nagy átalakítás előtt állnak: korszerűbbre cserélik a sugárellenőrző rendszert, illetve időszerűvé vált az egyik megfogó berendezés átalakítása. Tervezik a száztonnás daru rekonstrukcióját is az utolsó beszállítás után. A KKÁT további bővítéséről Tokaji Sándor, az RHK Kft. beruházási főmérnöke azt mondta, hogy a 25-28. kamrákat tartalmazó új modul építésére a megfelelő engedélyek birtokában tavaly folytatták le a közbeszerzési eljárást. A szerződést az év elején megkötötték a nyertes pályázóval. Idén elkészül a modul vasbeton alaplemeze, és megkezdik a gyártási engedélyek beszerzését. A gépész-technológiai rendszerek, tárolócsövek esetében a hatósági engedélyek kiadását nagyjából féléves eljárás előzi meg. Mindezeket figyelembe véve a modul átadása 2023 végén várható.

Az RHK Kft. honlapján megjelent összefoglaló a cég másik három telephelyére is kitér. A Bataapátiban működő Nemzeti Radioaktív hulladék-tárolóban Bertalan Csaba fióktelep-vezető tájékoztatása szerint idén tartják az I-K2-es jelű, második föld alatti kamra hatósági komplex próbáját. A technika beüzemelése, az előzetes próbák rendben lezajlottak, így az RHK Kft. készen áll arra, hogy a

hatósági jóváhagyás után, az atomerőművel egyeztetett ütemben átvigyék Paksról a kis és közepes aktivitású hulladékot tartalmazó kompakt hulladékcsomagokat végleges tárolásra. Az új tárolási elképzelés szerint készülők konténerok, valamint a kamrák újfajta kialakítása hatékonyabb elhelyezést tesz lehetővé. Míg a már lezárt első tárolótér körülbelül húsz százalékát tölti ki hulladék, a másodikban és a következőkben már kb. a kamra fele hasznosul a megszokott biztonság mellett. Így összességében kevesebb kamrát kell majd kialakítani. Folyik az I-K3-as jelű kamra kialakítása, nemrég készült el az aljzatbeton. A medence kiépítése várhatóan még idén befejeződik. A nyugat-mecseki kutatásokban új szakasz - a nagy aktivitású hulladékok végleges tárolóhelyének kijelölését célzó munka - kezdődött el tavaly. Molnár Péter, az RHK Kft. kutatási osztályvezetője elmondta: a telephelykutatásról készült keretprogramot előző év júliusában hagyta jóvá az Országos Atomenergia Hivatal. A keretprogram 2032-ig, a föld alatti kutatólabor kialakításának tervezett időpontjáig szól. Az első kutatási fázis, amelynek tervét most tavasszal küldik be jóváhagyásra, a következő négy évet öleli fel, de már van engedélyük három kutatófúrás kivitelezésére. A munka várhatóan ősszel indul, mivel az erre kiírt közbeszerzési eljárást meg kell ismételni. Új tendert írtak ki a nagyfelbontású 3D szeizmikus felmérésekre is.

Eközben vizsgálatsorozatot indítottak: egy német és egy skóciai laboratóriumnak Abaliget és Orfű környéki mészkőbányákból és barlangokból begyűjtött karsztmintákat küldtek izotópos kormeghatározásra. Ennek eredménye év végére várható, és újabb adalékkal szolgál majd arra, mennyire stabil a nyugat-mecseki terület egy nagy aktivitású tároló létesítéséhez.

Sikerrel zárult a magyar kutatók cirkóniumprojektje

2020. április 8.

A múlt év végén lezárultak azok a három éven át tartó kísérletek, amelyekben kutatók az atomerőművekben használt vagy használni tervezett cirkóniumötvözetek viselkedését vizsgálták. Az 1162,01 millió forintos támogatású cirkónium-anyagtudományi kutatások projekt tagja volt az Energiatudományi Kutatóközpont, a Nubiki Kft., a TÜV Rheinland InterCert Kft. és az Eötvös Loránd Tudományegyetem. A Világgazdaság, a Paks-Press is ismertette a közleményt, miszerint Magyarországon először végeztek oxidációs

méréseket balesetálló fűtőelem-burkolatokkal. Vizsgálataik megerősítették, hogy a **paksi atomerőműben használt ötvözetek elviselik a normál üzemelés vagy a tervezési üzemzavaroknál fellépő terhelést.** A mérések új adatokat szolgáltatnak a kiégett üzemanyag hosszú idejű, átmeneti tárolásakor várható folyamatokról.

Jobban csökkent az áramfogyasztás a szezonálisan várhatónál

2020. április 8.

Tavasszal a hőmérséklet és a világos órák számának emelkedésével csökken az ország energiaigénye, de idén március közepe óta a szezonálisan várhatónál nagyobb az áramfogyasztás csökkenése, ami egyértelműen a koronavírus-járvány hatása - közölte a MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. az MTI kérdésére. Ez alapján a hirado.hu, az Index, az Infostart, a portfolio.hu, a Tőzsdefórum, a Pénzcentrum azt írta: a munkanapi csúcsterhelés január-februárban általában 6500-7000 megawatt között szokott alakulni, márciusban 6000-6500 megawatt, míg áprilisban és májusban 5700-6200 megawatt a jellemző. Az idején az adatok szerint március első felében 6200-6500 megawatt, március második felében viszont 5700-6400 megawatt, április elején pedig 5600 megawatt körül alakultak a munkanapi csúcsterhelések. A csökkenés tehát 100-300 megawattal nagyobb március közepe óta, mint ami szezonálisan várható - jelezte a társaság. A rendszerirányító közölte azt is, hogy számos európai országban már jelentős, akár 15 százalékos is meghaladó visszaesés tapasztalható a villamos energia fogyasztásában. A csökkenés mértéke és tempója nagyban függ az egyes országokban meghozott intézkedések drasztikusabb vagy fokozatos jellegétől, valamint a gazdasági szereplők érintettségétől. A MAVIR várakozása szerint Magyarországon lassabb ütemű, inkább elhúzódó hatásra kell számítani.

A folyamatos energiaellátáshoz sokak áldozatvállalására van szükség

2020. április 8.

A koronavírus-járvány a hazai energetikai dolgozóktól is megfeszített munkát igényel, hiszen az energiatermelést és -ellátást minden körülmények között, folyamatosan biztosítani kell is. Az MVM Csoporton belül több ezren dolgoznak azon minden nap, hogy az otthonokba, kórházakba, gyárakba eljusson az energia. Vannak, akik munkahelyükre költözve látják el feladatukat - írta összeállításában a Portfólió.

MAVIR

A rendszerirányító garantálja az ország áramellátásának biztonságát, ezért nemzetgazdasági szempontból kiemelt fontosságú vállalat. A társaság az elsők között vezette be a dolgozói és létesítményei biztonságát nyújtó intézkedéseket, a kritikus munkakörben dolgozó munkatársai kiemelt védelmét. *„Az utazási korlátozásokkal egyidőben, akinél csak lehetett, megteremtették az otthoni munkavégzés feltételeit, és néhány napra rá irodaházunk hermetikus lezárását is elrendelték a védelmünkben”* - mondta a társaság egyik diszpécser. A MAVIR pandémia bizottsága minden nap ülésezik, átgondolt intézkedési tervvel biztosítja az üzletmenet folytonosságát, gondoskodik munkavállalói egészségének védelméről. A kritikus munkakörökben dolgozó rendszerirányító diszpécser, piaci operátorok, valamint az őket támogató informatikai és technológiai munkatársak hosszabb időre munkahelyükre települnek, hiszen nélkülük szó szerint megállna az élet az országban. *„Önkéntesen vállalt, hivatástudat által vezérelt szolgálat ez”* - mondta a diszpécser. Első körben egy hétre költözött be két csapat, jelenleg pedig már a második „váltás” dolgozik a vezénylőben: ők két hetet töltenek bent családjuktól, otthonaiktól távol. A cég minden támogatást megad a pihenéshez, testmozgáshoz, de segítséget nyújt a beköltözött dolgozók otthon maradó családtagjainak is, például a bevásárlásban, szállításokban. Amikor az első váltás hazamehetett, mindannyian azt nyilatkozták: a bentlakásos szolgálattal töltött egy hétben az volt a legjobb, hogy jobban megismerhették egymást és sokat beszélgettek.

MVM Paksi Atomerőmű Zrt.

A paksi atomerőműben 700-an dolgoznak szuperkritikus munkakörben. Ők azok, akik három műszakban váltják egymást, a gépésztől az ügyeletes mérnökig biztosítják a legnagyobb hazai áramtermelő működését. Az atomerőmű működése a mostanihoz hasonló kritikus, pandémiás időszakban sem kerülhet veszélybe. A szükséges intézkedéseket az erőmű már a felkészülési időszakban meghozta, egyebek között a beléptetési pontokon előkészültek a lázas betegek kiszűrésére - közölte a vállalat. Ahol lehetséges, PIN-kódos beléptetést vezettek be a kézgeometriai ellenőrzés helyett. *„A jelenlegi helyzet tőlünk is áldozatot követel, hiszen a személyzetnek folyamatosan rendelkezésre kell állnia, ezért a kétheti váltásos, 12 órás munkarendet is mindenki elfogadta”* - mondta az erőmű munkatársa, aki szerint az állandó készenlét komoly megterhelést jelent minden kollégának. *„Mindenkivel kivétel nélkül betartja a rendkívüli szabályokat, intézkedéseket. Tisztában vagyunk felelősségünk súlyával, így ebben a vészterhes időszakban is fegyelmezetten tesszük a dolgunkat”* - mondta.

NKM

Az MVM Csoportba tartozó, lakossági és vállalati ügyfeleket energiával ellátó NKM hálózati elosztó társaságai munkatársainak kiemelt feladata a folyamatos áram- és gázellátás biztosítása. Ők azok a szerelők, technikusok, mérnökök, üzemirányítók, diszpécserok, műszaki ellenőrök - összesen több mint 1200 fő -, akik a jelenlegi helyzetben is folyamatosan azon dolgoznak, hogy az energiahálózatok zavartalanul és biztonságosan működjenek. *„Természetesen ugyanúgy elhárítjuk az üzemzavarokat, elvégezzük a halaszthatatlan fejlesztéseket és a tervezett karbantartásokat is, hiszen az otthonokat, kórházakat, gyárakat és termelőüzemeket el kell látunk zavartalan működésük érdekében”* - fogalmazott egy NKM-es dolgozó. A munkálatokat a lehető legrövidebb idő alatt végzik el, illetve ahol lehetőség van rá, a munkák ideje alatt aggregátorral vagy feszültség alatti munkavégzéssel biztosítják a folyamatos szolgáltatást. A „terepen” lévő munkáját pedig a háttérben, otthon dolgozó munkatársak segítik az NKM-nél is.

A paksi bővítés hírei

Paks II. Kompetencia Központ a Dunaújvárosi Egyetemen

2020. április 4.

(fotó: uniduna.hu)

Kormányzati kezdeményezésre kompetenciaközpontok fogják támogatni az új paksi atomerőművi blokkok létesítését. Döntés született arról, hogy az egyik ilyen központot a Dunaújvárosi Egyetemen alakítják ki. A dunaújvárosi hírportál az egyetem honlapján megjelentek alapján azt írta: a központ az atomerőmű létesítésének specifikus kérdéseivel fog foglalkozni, az alkalmazott szerkezeti anyagok, az anyagtechnológiák a szereléstechnológiák kérdéseivel, különös tekintettel a hegesztésre, a roncsolásos és roncsolásmentes anyagvizsgálatokra. A Dunaújvárosi Egyetem műszaki oktatási és kutatási profilja hagyományosan anyagmérnök és gépészmérnök irányultságú. Ennek felelnek meg laboratóriumai és egyéb műszaki létesítményei. Az elmúlt évtizedekben az egyetemen meghonosodott egy műszaki kultúra (ezen belül a nukleáris biztonsági kultúra), amelyet megfelelően kiszolgál az oktatói-kutatói állomány. Az egyetem és a létesítendő blokkok viszonylagos közelsége kedvező a kapcsolattartás és a szükséges tevékenységek végzése szempontjából. Az egyetemnek hagyományosan jó a munkakapcsolata az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.-vel, s ez egyre inkább jellemző a Paks II. Atomerőmű Zrt.-re is. Az atomerőmű technológiai rendszereinek szerkezeti épsége meghatározó jelentőségű az atomerőmű biztonsága szempontjából, amit a beépítendő berendezések gyártásától kezdődően, a létesítés és az üzembe helyezés, majd az üzemeltetés teljes időszakában biztosítani kell. Ennek legfontosabb eszköze az adott berendezések szerkezeti anyagainak vizsgálata, tulajdonságaik, állapotuk, teljesítőképességük folyamatos ismerete. A szükséges, nagy mennyiségű vizsgálatot a létesítésben részt vevő cégek fogják végezni. A rutin felkészültséget meghaladó tudást igénylő feladatok megoldásához az atomerőmű a Kompetencia Központ szakértelmét veszi igénybe. Az új blokkok létesítésénél is jelentős szerepet kap a hegesztés, amelyet minősített és tanúsított hegesztők végeznek, jóváhagyott hegesztési technológiák felhasználásával. Ezekhez a

tevékenységekhez járul hozzá az egyetem hegesztő bázisa, ahol rendelkezésre áll a szükséges infrastruktúra és műszaki tudás. A központ képzési portfóliójához a létesítéshez nélkülözhetetlen tanfolyamok tartoznak. A központ felkészült szakemberei jelentős szerepet tudnak vállalni a blokkok anyagtudományi szakértői feladatainak ellátásában is.

Jól vizsgázott a Paks II. Zrt. új informatikai rendszere

2020. április 8.

(fotó: teol.hu)

Mivel a Paks II. Zrt. előtt folyamatosan változó feladatok állnak, ezek információs és kommunikációs technológiai kiszolgálása is folyamatosan bővül. A társaság korábban az informatikai szolgáltatások jelentős részét külső szolgáltatóként vásárolta. Azonban az informatikai függetlenség egy ekkora projektben elengedhetetlen, a saját szolgáltatások és eszközök biztosítása rengeteg előnnyel jár. Ennek okán két évvel ezelőtt elkezdődött a saját informatikai környezet kialakítása az Informatikai Stratégiai Terv elkészítésével. Az ez alapján végrehajtott átállás gyakorlatilag „zöldmezős” beruházásként valósult meg. Az IT-szolgáltatási rendszernek, akár csak a közműszolgáltatásoknak, mindig elérhetőnek kell lenni - írta szponzorált cikkében a Tolnai Népszó, a telepaks.net és a pakspress.hu. Egy informatikai rendszer akkor jó, ha keveset beszélnek róla - mondta Szentgyörgyi Zolt, a Paks II. Zrt. infokommunikációs osztályvezetője. A saját rendszer és szolgáltatás a lehető legrugalmasabb megoldást jelenti mind a jelen, mind pedig a jövőben tervezett feladatokhoz és funkciókhoz. A rendszer terhelhetősége, gyors átalakíthatósága garantálja, hogy minden felmerülő igényre gyors, hatékony informatikai megoldások szülessenek a mostani stabil alapokon. A Paks II. Zrt. új, modern, egységes informatikai eszköztára minden fronton gyorsítja a munkafolyamatokat. Létrehozása hosszú folyamat volt, ami akkor érett be, amikor az üzembe helyezés hétvégéjén a kirakó minden darabja a helyére került, és felépült a teljes infokommunikációs rendszer. Maga az átállás egyedülálló munka volt, hiszen ilyen mértékű és méretű rendszerek kiépítését több részletben, funkcionálisan széttagolva szokás megvalósítani. Ennek ellenére

sikerült elindítani az IT-rendszert, ami azóta is megfelelő teljesítménnyel és tartalékokkal felvértezve teszi a dolgát. Valamennyi alkalmazásukat képesek a saját eszközrendszerük felhasználásával, teljes funkcionalitással home office módban is használni. Gyakorlatilag minden kolléga számára biztosított az otthoni munkavégzés lehetősége a szolgáltatáscsomagok elérésével - tájékoztatott az osztályvezető. A rendszer eszköz a társaság kezében, hogy minél jobban végezhesse el feladatait. A moduláris bővítéssel, az éves fejlesztési tervek végrehajtásával pedig garantálható, hogy teljes életciklusában kimagasló teljesítménnyel szolgáljon ki minden ismert és még ismeretlen igényt. A fejlesztés következő komoly lépése az adattárház és a berendezések teljes életciklusát végigkísérő eszközgazdálkodási modul bevezetése.

Alternatív energia

Soha nem volt akkora napenergia-termelés itthon, mint április elején

2020. április 6.

(fotó: alternativenergia.hu)

Miközben a járványhelyzetben előírt korlátozások, nem utolsósorban az ipar visszaesése miatt amúgy is zöldül az energia Magyarországon, jelentősen visszaesett a fogyasztás, új rekordokat döntenek a megújuló energiák. Április 5-én, 13 órakor mindenkori csúcstot döntött például a napenergia: 27,3 százalékát adta a teljes magyar áramtermelésnek. Ehhez a kiugróan nagy arányhoz hozzájárult a napos idő, az elmúlt évek naperőműves beruházásai és a koronavírus miatti csökkenő fogyasztás is - írta elemzésében az Energiaklub, melyre az Index hivatkozott. Volt olyan negyedórás időszak, amikor a megújuló energiaforrások 34,6 százalékát adták a teljes magyar villamosenergia-termelésnek, ilyen magas arány soha nem fordult még elő. A napenergia abszolút csúcstot is beállított április 4-én, 12.30-kor összesen 939 MW teljesítményt adtak a hálózatra a napelemes rendszerek. Ez nem függ össze a vírushelyzettel, ezt kizárólag a napsütésnek és annak köszönhetjük, hogy a

beruházások hatására az elmúlt évben az 1000 MW-ot is átlépte az összesített napelem-kapacitás Magyarországon.

Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia: az autógyártók is elkötelezettek

2020. április 8.

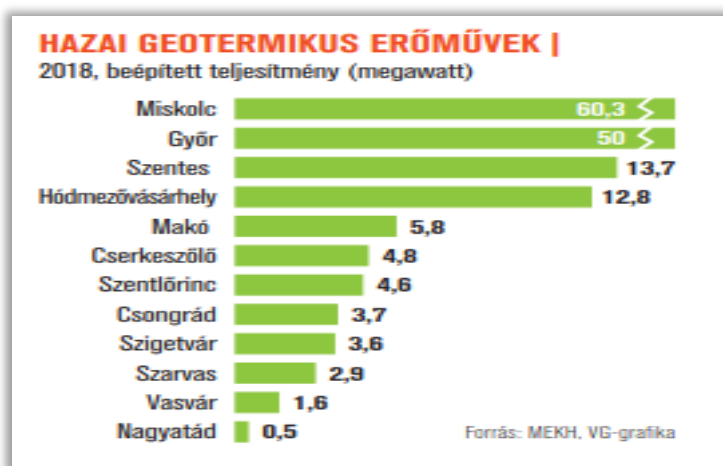
Az Innovációs és Technológiai Minisztérium által kezdeményezett klímaügyi egyeztetési sorozatban Kaderják Péter energia- és klímapolitikáért felelős államtitkár a magyarországi autóipar vállalatainak vezetőivel egyeztetett a Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia konszenzusos megalkotása érdekében. A Klíma- és természetvédelmi akcióterv közlekedés zöldítését szolgáló intézkedéseinek sikeres végrehajtása a járműgyártók és -forgalmazók tevékeny közreműködését igényli - olvasható a kormány honlapján. A videokonferencián az államtitkár a BMW Group Magyarország, a PSA Csoportot képviselő Opel Magyarország és a Magyar Gépjárműimportőrök Egyesületének vezetőivel tekintette át a 2050-es klímasemlegességi cél eléréséhez szükséges lépéseket. Kaderják Péter hangsúlyozta: az éghajlatváltozás szektorokon átívelő hatásaival szemben közösen kell fellépünk. A Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia tervezetének fő célkitűzése, hogy Magyarország 2050-ig klímasemlegessé váljon anélkül, hogy az átmenet terheit a legnagyobb szennyezők helyett a felzárkózó országoknak, a magyar embereknek kelljen viselniük. A cél eléréséhez szükséges, hogy valamennyi kibocsátó szektor, így az autóipar is alkalmazkodjon a változó körülményekhez. Az autógyártók aktív fellépése elengedhetetlen a klímasemlegesség megvalósításához. *„A klímaváltozás egy állandó fenyegetés. Hosszú távú feladatunk, hogy a gazdaság versenyképességének megőrzése mellett csökkentsük az üvegházhatású gázok kibocsátásának mértékét. Az év végére elkészülő Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia egy olyan fenntartható növekedési modell feltételeit kívánja megteremteni, amelynek mentén Magyarország 2050-ig klímasemleges országgá válhat”* - mondta Kaderják Péter. A klímacélok elérésében és a karbonsemlegesség megvalósításában meghatározó szerepet tölt be a közlekedés zöldítése, hiszen a szektor az üvegházhatású gázkibocsátás ötödéért felel Magyarországon. A Klíma- és természetvédelmi akcióterv az elektromos autózás terjedésének támogatásával és a Zöld Busz Programmal ösztönzi az ágazat környezetkímélő átalakítását. Az

autógyártók egyetértettek abban, hogy a klímavédelmi célokat csak közösen lehet elérni, ehhez már ma konkrét intézkedésekre van szükség. A járműipar átalakulásának eredményeként várhatóan felértékelődik a helyi alapanyagok és alkatrészek felhasználása, ezzel rövidül az iparági értéklánc. Az ITM további egyeztetéseket tervez az érintett iparági, érdekképviselői és civil szervezetekkel.

A hazai energiaszektor hírei

Fontos zöldcél a sok lábon állás

2020. április 8.

(grafika: vg.hu)

Diverzifikált megújuló alapú energiatermelést céloz meg az új Nemzeti energiasztratégia, az áram más-más technológiával történő, időben és mennyiségben egymástól eltérő előállításával, esetenként szabályozhatóságával ugyanis csökkennek a rendszerszabályozás kockázatai és költségei. A Világgazdaságban írta B. Horváth Lilla, hogy a villamos energia előállításán belül a dokumentum fő lehetőségként a napenergia hasznosítását kezeli. Megfogalmazói szerint ennek az energiaforrásnak kedveznek leginkább az ország természeti adottságai, és e technológia költségei csökkenhetnek legjobban a következő években. A kedvező természeti adottságokat egy 2017-es tanulmány számításaival is alátámasztja: eszerint az országban 158 gigawattnyi ilyen teljesítmény építhető be. A cikk írója összehasonlításképpen jelezte: a paksi atomerőmű „csak” két gigawattos, igaz, folyamatosan termel, szemben az átlagosan 16 százalékban sem kihasznált naperőművekkel. A stratégia is

rámutat, hogy a telepíthető szolárkapacitások nagyságát behatárolja a villamosenergia-hálózatnak az a képessége, hogy mennyi ilyen, nem folyamatosan termelődő áramot tud befogadni. Az is gond, hogy a naperőművek nem feltétlenül akkor juttatják az áramot a piacra, amikor szükség van rá. Ezekre az aggályokra a dokumentum egyelőre csak lehetőségekben: a technológia fejlődésében, a nagyobb fotovoltaikus lefedettségű országok tapasztalatainak átvételében és az áramtárolók használatában látja a választ. Kiemeli, hogy regionálisan kiegyensúlyozott megújuló portfólió alakulhat ki azzal, ha sok magyarországi naperőmű létesül a számottevő mennyiségű lengyelországi, romániai és balkáni szél- és vízerőmű mellé. Ám ehhez hozzá kell tenni, hogy a kiegyensúlyozottság is csak lehetőség, két véglet is bekövetkezhet: megeshet, hogy a régióban egyszerre van éppen sötét, szélcsend és szárazság, illetve verőfény, erős szél és vízbőség. Mindezek tetejébe a régiós szintű kiegyensúlyozottság nem feltétlenül azonos a nemzeti szintű optimális állapottal. A vízerőművek kapcsán a meglévő kapacitások fenntartása és kismértékű bővítése mellett érvel a stratégia. Az ország két legfontosabb ilyen létesítménye a tiszalöki és a kiskörei, de ad áramot az ikervári erőmű és a békésszentandrás duzzasztó is. Csak a meglévő erőművek korszerűsítésével, esetleges bővítésével akár további száz megawatt vízerőmű-kapacitás létesíthető. A diverzifikált portfólió része a szélenergia is. Itt a stratégia a hátrányokra mutat rá, azaz az ország közepes adottságaira, a szabályozhatóság terén a magasabb tartalékkapacitás-költségekre és a szélerőművek alacsony, 21-26 százalékos kihasználtságára. Ám emlékeztet, hogy még kényelmesen szabályozhatók lettek volna annak a 410 megawattra kiírt tendernek a győztes projektjei, amelyet 2010-ben visszavontak. A stratégia azért sem számol új szélerőművek építésével, mert a klímaváltozás miatt nem jelezhető előre, hogy hosszú távon hogyan módosulnak majd a magas légköri szélmozgások. A fűtés jól zöldíthető tovább a biomassza hatékony használatával a fűtőberendezésekben és a környezeti hővel működő szivattyúkkal. A biomassza gazdaságos előállítás mellett fontos az energetikai faültetvények telepítésének ösztönzése is. Ezen energiahordozó rendelkezésre állása azért is kritikus kérdés, mert ez adja az országban a megújuló alapú energia felhasználásának mintegy 80 százalékát. Több hő termelhető a kommunális hulladék biológiailag lebomló részéből is, a legjelentősebb biogáz-potenciál pedig a mezőgazdasági alapanyagokban rejlik. A fűtésbe és a fűtési célú meleg víz előállításába a

napkollektorok is jobban besegíthetnek, ahogyan a geotermikus technológia hazai fejlődése is ígéretes, ez utóbbi főként a távfűtésben. Ám a geotermális kutak fúrásának pénzügyi kockázata magas a többi megújuló energia hasznosításáéhoz képest. A stratégia szerint a közlekedési szektorban - a bioüzem anyagok növekvő felhasználásán túl az elektromobilitás és a biogázalapú közlekedés is nagyobb szerepet kaphat a megújuló energia felhasználásának hazai terveiben.

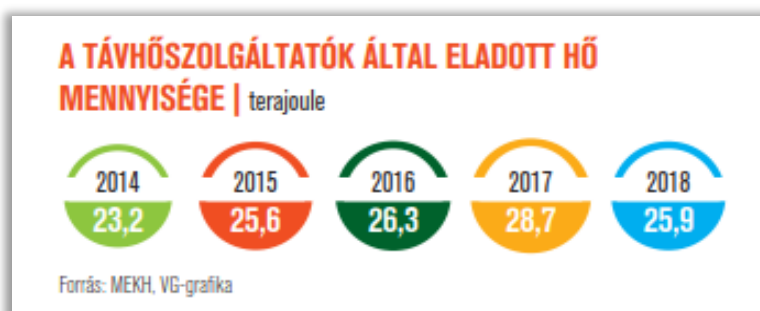
A távfűtéses lakásban élők új pályázatra számíthatnak

2020. április 6.

Még mindig sok a korszerűtlen távfűtéses lakás, ezért fejlesztésükre új pályázat kiírása várható - mondta az Innovációs és Technológiai Minisztérium energia- és klímapolitikáért felelős államtitkára az M1 csatornán. Kaderják Péter szerint a 650 ezer távfűtéses lakásból 200 ezer lehet elavult. Az Otthon melege program minap zárult támogatási fejezete 28 ezer lakás korszerűsítéséhez járulhat hozzá, a 2 milliárdos keretösszeg pedig 2,5 milliárdra nő, hogy ne kelljen kérelmet visszautasítani. A járványveszély miatt sem a pályázat folyósításai, sem az ahhoz kapcsolódó korszerűsítési munkák nem fognak késni. Hangsúlyozta, hogy egy teljes épületfelújítás 50-60 százalékkal is csökkentheti az energiafelhasználást. Ilyen költségeket azonban sokan nem tudnak vállalni, és a pályázati források is végesek, de a kormány a rendelkezésre álló keretet mindig a leghatékonyabban hasznosítja a pályázatokon keresztül - tette hozzá.

Okosodik a költségmegosztás

2020. április 6.

(grafika: vg.hu)

Az okos fűtési költség-megosztók piacát is erősíti, hogy a közösségi fűtési rendszerek korszerűsítését célzó, március 31-én lezárult pályázaton csak olyan társasházi vagy lakásszövetkezeti épület radiátorcseréjéhez lehetett támogatást nyerni, amelybe költségmegosztót is telepítenek. A beérkezett 336 érvényes pályázat csaknem 2,5 milliárd forintos támogatási igénnyel párosult, összesen több mint 28 ezer lakást érintett az Innovációs és Technológiai Minisztérium közlése szerint. B. Horváth Lilla a Világgazdaságban megjegyezte, a kiírás célszámai azonban kisebbek: a keret kétmilliárd forintos, másodlagos fűtőkorszerűsítésre és új okos fűtési költség-megosztó rendszer kialakítására 7200 lakásnak juthat pénz, míg kizárólag okosmérő telepítése vagy cseréje révén további 12 500-nak. A keret megemelhető az összes beruházás támogatáshoz juttatása érdekében. A költségmegosztástól persze nem csökken sem a hőfelhasználás, sem a hőszámla. A megtakarítás attól remélhető, hogy az egyedi méréssel a háztartások érdekeltté válnak a hővel való takarékoskodásban, de ehhez az is kell, hogy szabályozni tudják hőfelhasználásukat. „Abból, hogy egy épület panelház, nem következik, hogy telepíthető benne költségmegosztó. A jellemzően régebbi, úgynevezett egykörös hőrendszerű épületeknek a teljes épületgépészetét ki kellene cserélni ahhoz, hogy el lehessen különíteni az egyes lakások hőellátását, és érdemes legyen okos költségmegosztót telepíteni” - hívták fel a lap figyelmét a FŐTÁV-nál, azonban nincsenek adataik az általuk ellátott épületek gépészeti megoldásairól. Egyes forgalmazók szerint költségosztóval akár 20-25 százalékkal is eshetnek a fűtési kiadások, de az ITM csak 10 százalékot valószínűsít arra az esetre, ha a költségmegosztó használatához nem társul energiatakarékosági beruházás is. A hazai piacon kapható okos távhőköltség-megosztók ára 150 ezer forint körüli, a keresletük stabil. A KOM Zrt. okosmérési projektjébe a német háttérű Techem és az Ista cég dolgozik be, de - tucatnyi rivális mellett - kínál költségmegosztót a magyarországi MOM Zrt. is. E gyártók, kereskedők egy része komplett leolvasási és adatkezelési szolgáltatással is jelen van a piacon. A FŐTÁV Zrt. öt-hat ilyen társasággal dolgozik együtt.

101 embert elbocsátanak az amerikaiak Tiszaújvárosban

2020. április 2.

(fotó: wikipedia.org)

Leállítja a termelést az amerikai AES konszern érdekeltiségébe tartozó tiszaujvárosi Tisza II. Hőerőmű, ezért a dolgozók többségét elbocsátják, 101 embert. Csoportos létszámleépítési tervéről februárban tájékoztatta a társaság a munkaügyi központot - mondta Fugáné Kiss Éva osztályvezető az MTI-nek. Ez alapján az eszakhirnok.com azt írta: Magyarország negyedik legnagyobb áramtermelő erőműve, amely eddig az ország villamosenergia-termelésének 5 százalékát adta, március 31. után egyelőre befejezi termelését. Mintegy harminc dolgozó marad, az ő feladatuk a gépek, berendezések, turbinák „konzerválása”, az állagmegóvás és értékmegőrzés lesz. Kovács Tibor, az Országgyűlés gazdasági és informatikai bizottságának alelnöke (MSZP) Miskolcon sajtótájékoztatót tartott, amelyen azt mondta: tudomása szerint az amerikai tulajdonos azért döntött a Tisza II. bezárása mellett, mert nem kötöttek vele áramvásárlási szerződést, csak március végéig. Emlékeztetett: az erőmű már ez év első negyedévében is csak kapacitásának töredékén dolgozott. Ez szerinte annak tulajdonítható, hogy a magyar villamosenergia-fogyasztás több mint harminc százaléka importból származik. Jelezte azt is: az AES Tiszaújváros egyik nagy adóbefizetője volt, a város most ettől a bevételtől esik. A 900 megawatt kapacitású gáz- és olajtüzelésű erőmű 1996-ban került az AES tulajdonába. A társaság magyarországi honlapja szerint a 2001-2004 között végrehajtott úgynevezett retrofit programban környezetvédelmi és élettartamnövelő beruházás történt, amelynek eredményeként az erőmű hosszú távon képes megfelelni valamennyi műszaki és környezetvédelmi feltételnek. Az AES most az erőmű értékesítését tervezi.

A Nemzeti Közművek gázhálózatát érintő megbízásokat nyert el az Opus Global érdekeltsége

2020. április 8.

Újabb, a Nemzeti Közművek gázhálózatát érintő megbízásokat nyert el az Opus Global érdekeltsége - közölte az Opus Global Nyrt. az MTI-vel. A ProfitLine, a portfolio.hu, a napi.hu ez alapján azt írta: az Opus Global ipari divíziójába tartozó Mészáros és Mészáros Kft., valamint a Vabeko Kft. 70-30 százalékbán megosztott közös konzorciuma rekonstrukciós és gázhálózat-optimalizációs munkákat nyert el Budapest területén a legjobb ár-érték arányt tartalmazó ajánlataival az NKM Földgázhálózati Kft. szolgáltatási területén található gázhálózaton. A nyílt közbeszerzés ajánlatkérője az NKM Földgázhálózati Kft., a tender egy korábbi, 17,5 milliárd forint összértékű uniós keretmegállapodás, amelynek nyertesei pályázhatnak a részmunkákra. A most kihirdetett részmunka összértéke meghaladja a 260 millió forintot. Az Opus Global március 4-én közölte, hogy ugyanez a konzorcium 760 millió forint értékű részmunkákra nyert megbízást a 17,5 milliárd forint összértékű keretmegállapodáson belül. Az NKM Földgázhálózati Kft. a keretmegállapodás 36 hónapos időtartama alatt 115 kilométernyi gázelosztó gerincvezeték építését (rekonstrukciós és gázhálózat-optimalizációs munkák) és tervezését kívánja elvégeztetni, illetve 25 kiemelt gázvezeték építéséhez vagy rekonstrukciójához készíttetne engedélyezési és kiviteli tervet.

Az Opus Global Nyrt. 2018-ban apportálta építőipari portfóliójába a Mészáros és Mészáros Kft.-t, amely a mélyépítés, tervezés, kivitelezés, komplex megoldások területén meghatározó szakembergárdával és eszközökkel rendelkezik, valamint 18 éves szakmai múlttal. Fő tevékenysége a közműépítés, közműhálózatok tervezése, kivitelezése, ezen a területen jelentős referenciái vannak.

Három vízturbinát szállított a Ganz EEG Kft. egy dél-oroszországi vízerőmű számára

2020. április 9.

(fotó: atombiztos.blogstar.hu)

A Roszatom magyarországi gépgyártó leányvállalata, a Ganz Engineering és Energetikai Gépgyártó Kft. (Ganz EEG Kft.) három, egyenként 1,8 MW teljesítményű, Kaplan-turbinát gyártott az Oroszország déli részén fekvő barszucskovói vízerőműve számára. Az utolsó turbinát április 3-án szállította a vállalat. A turbinákat az oroszországi vízerőműveket üzemeltető Ruszgidro vállalat rendelte meg - ismertette a Roszatom közleményét az atombiztos.blogstar.hu, a civilhetes.net. A Ganz EEG Kft.-nek két éven belül ez már a második megrendelése volt a térségből, amivel bekapcsolódott az orosz kaukázusi régió kis teljesítményű vízerőmű-hálózatának fejlesztésébe. A most leszállított propeller alakú járókerékkel szerelt Kaplan-turbinák egyenként 22 tonnásak. A turbina járókerékének átmérője 1,8 méter, 12,5 méteres esés és másodpercenkénti 16 köbméter vízhozam esetén hatásfoka 91,75%. Legutóbb 2018-ban két hasonló, egyenként 2,9 MW teljesítményű turbinát gyártott a budapesti vállalat egy másik, észak-kaukázusi vízerőmű számára. „A megújuló energiaforrások iránti növekvő igény és a kis teljesítményű vízerőművek környezeti előnyei miatt arra számítunk, hogy az ilyen típusú berendezések iránt az elkövetkező évtizedekben stabil lesz a kereslet” - mondta a projekt lezárása kapcsán Oleg Russzkih, a Ganz EEG Kft. ügyvezető igazgatója.

A Ganz EEG Kft. orosz-magyar vegyesvállalat, a Roszatom orosz állami atomenergetikai konszern Atomenergomas gépipari csoportjának tagja, az 1844-ben alapított Ganz vállalatok energetikai gépgyártó részlegének jogutódja. A vállalat egyik fő profilja a vízgépek - szivattyúk, vízturbinák, vízfékek - és más vízgépészeti berendezések gyártása. Az orosz megrendelésre most leszállított Kaplan-turbinák névadója, Viktor Kaplan osztrák mérnök pályája elején szintén a Ganz alkalmazottja volt. A világ számos országában jelenleg is működnek Ganz-vízturbinák. A Ganz EEG Kft. keresi a piaci lehetőségeket, így a vállalat képviselői

év elején részt vettek a Közép-ázsiai Vízennergetikai Fórumon Kirgíziában, ahol nagy hangsúlyt fektetnek kis teljesítményű vízerőművek fejlesztésére. A hegyvidéki ország áramtermelésének 94%-át a vízenergia adja.

Külföldi energiaszektor

A Belorusz Atomerőmű átadásra váró 1. blokkjában sikerrel vizsgáztak a biztonságvédelmi rendszerek

2020. április 7., 8.

(fotó: atombiztosblogstar.hu)

Az ASZE Mérnöki Vállalat főtervezésével és fővállalkozó kivitelezésében megvalósuló Belorusz Atomerőmű 1-es blokkján a melegjáratásnál sikerrel zárult az egyik kulcsfontosságú biztonsági teszt, amelyben a biztonságvédelmi rendszereket vizsgálták. A teszt részeként imitálták a primerköri hűtőközegvesztést, illetve azt vizsgálták, hogy a villamos betáplálás teljes kiesése esetén is képes-e a blokk fedezni a saját áramszükségletét az erre hivatott dízelgenerátorral. A Roszatom közleménye szerint tesztelték, hogy az automatika jelzésére elindul-e a négy vészhelyzeti dízelgenerátor, illetve az a normál üzemi dízelgenerátor, amely a blokk indításához szükséges saját fogyasztókat látja el árammal. Ugyancsak vizsgálták, hogy a négycsatornás biztonsági rendszer berendezései képesek-e 12 órás folyamatos üzemben működni azt követően, hogy megkapták a blokkvezénylőből a primerköri hűtőközegvesztésre vonatkozó jelzést. A próbák első nekifutásra sikeresek voltak, teljesültek a blokkindítási és beállítási programban foglalt kritériumok - közölte Vitalij Poljanyin, az ASZE Mérnöki Vállalat alelnöke, a Belorusz Atomerőmű projektigazgatója. Ezzel a tesztsorozattal lényegében lezárult a blokk melegjáratása, és már csak néhány olyan teszt van, amellyel a primerköri hűtőközeg elvezetését vizsgálják. A Belorusz Atomerőműben a Paks II. Atomerőmű blokkjaihoz hasonló VVER-1200-as egységek fognak működni, amelyek együttes villamos teljesítménye 2400 MW. A Fehéroroszország északkeleti részén fekvő Osztrovec városa közelében felépült, orosz technológiát

használó atomerőmű 3+ generációs blokkjai teljes mértékben megfelelnek a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség biztonsági követelményeinek és ajánlásainak. A közleményt az Atombiztos blog, a Világgazdaság, a Paks-Press is ismertette.

Egyéb

Magyarországon nem emelkedett a háttérsugárzás a Csernobil melletti erdőtűz miatt

2020. április 6., 9.

(fotó: infostar.hu)

2020. április 4-én kigyulladt a Csernobil közelében található erdő. A tűz oltását nehezítette a térségben eredendően magasabb sugárzási szint. Az ukrán hatóságok tájékoztatása szerint a helyszín közelében mért háttérsugárzási értékek nem haladták meg az ott megengedett szintet, a magyarországi háttérsugárzás értékeiben nem volt a normálistól eltérő változás - közölte honlapján az Országos Atomenergia Hivatal.

Az ukrán katasztrófavédelmi szolgálat jelentése szerint a tűz a lakatlan Volodimirivka település közelében ütött ki a Kotovszkij erdőgazdaságban, és mintegy húszhektárnyi területre terjedt ki. Jehor Firszov, az állami természetvédelmi felügyelet vezetője később a Facebookon közölte: az aljnövényzet kigyulladás miatt a tűz fokozatosan tovább terjedt, mintegy 100 hektár vált érintetté. Feltételezte, hogy emberi gondatlanság, a száraz fű felégetésének Ukrajnában még meglévő, környezetvédők által hevesen bírált gyakorlata, mások szerint törvénytelen szemétegetés vagy egyéb vandalizmus okozhatta az erdőtűzet. Április 5-én a katasztrófavédelem azt jelentette, hogy nyílt tűz már nincs, csak parázsló területeket oltanak. Ezzel szemben másnap még két tűzfészek felszámolásán dolgoztak a tűzoltók. Az akkori közlés szerint személyi sérülés nem történt, lakott terület evakuálása nem vált szükségessé. A hatóságok arról tájékoztattak, hogy a radioaktív sugárzás szintje Kijev megyében

és az ukrán fővárosban nem haladta meg a megengedett mértéket. (infostart.hu/MTI)

Utóbb az Országos Atomenergia Hivatal honlapján ismét jelezte: az elmúlt napokban több félrevezető álhír, illetve aggodalmat keltő információ jelent meg a közösségi médiában, valamint továbbított privát üzeneteken keresztül. A csernobili erdőtűz miatt nem emelkedett meg a háttérsugárzás Magyarországon, emiatt a szabadban tartózkodásnak nincs egészségre káros hatása. A tűz nem érinti sem azt az acélszerkezetet, amelyet az atomerőmű betonszarkofágja fölé húztak, sem pedig a szarkofágot.

Koronavírus-járvány

Online tartják meg a régió legnagyobb energetikai versenyének magyar döntőjét

2020. április 7.

A közép-kelet-európai régió 24 országának 425 kezdeti fázisban működő vállalkozása adta be jelentkezését idén az EIT InnoEnergy szervezésében létrejött PowerUp! versenyre. Köztük 360 startup, amely automatikusan elindul a 65 ezer euró összdíjazású Év Startup-vállalkozása címért. Magyarországról is rekordszámú nevezés érkezett az energia, energiahatékonyság, energiatárolás, mobilitás, körforgásos gazdaság, az okotechnológiák és az okosvárosok területét érintő újításokra fókuszáló, hatodik éve futó versenyre. Ennek hazai döntőjét április 28-án - a koronavírus-járvány miatt a többi országhoz hasonlóan - online, a Zoom videochat és kollaborációs platformon tartják meg. A magyar döntő nyertese, a további 23 ország győztetésével együtt továbbjut a nemzetközi fináléba, amelynek végleges időpontját és helyszínét a koronavírus-járvány miatt később határozzák meg az EIT InnoEnergy vezetői. Ezen a legjobb induló vállalkozások díjazásban részesülnek (az első helyért 50 000 euró, a másodikért 10 000 euró, a harmadikért pedig 5000 euró jár), míg a nem startup jellegű vállalkozások, szervezetek (pl. kkv-k vagy egyetemek) által benyújtott pályázatok a projekt készültségi állapotának függvényében juthatnak pénzügyi befektetéshez és üzletfejlesztési támogatáshoz - írta a részletekről az insiderblog.hu.